

Zpráva z 63. plenárního zasedání komise CEN TC 278 „Inteligentní dopravní systémy“

Termín konání: 11.-12. 9. 2019

Místo konání: Stockholm (SE), zasedací místnost SIS

Zástupci ČR: Petr Bureš

1 Struktura zprávy

Informace o podrobném vývoji norem každé skupiny jsou v kompetencích jednotlivých gestorů, **k tomu jim slouží reporty konvenorů jejich skupin**. Ve zprávě se soustředí na hlavní probíraná témata a upozornění na některé relevantní/zajímavé dokumenty.

Struktura zprávy je následující:

- Stručné shrnutí jednání
- Komentovaný program jednání (dle bodů agendy)
- Závěr a seznam relevantních dokumentů a odkazů
- (pravidelně) Revize stavu informačních webů komisí

2 Stručné shrnutí jednání

Dvoudenní jednání. První den věnován reportu konvenorů, druhý den závěru reportu konvenorů, zprávám z ad-hoc skupin a projektových týmů a reportu spolupracujících organizací.

Hlavní probíraná témata, kromě reportu konvenorů patřila:

- organizace práce CEN 278 a možný přechod na online jednání
- problémy s opravami technických částí publikovaných dokumentů, CEN blokuje.
- report C-ROADS a následná debata k LTE-V2X a ITS-G5
- nově vznikající norma na parkování
- možný pozitivní vývoj spolupráce s TC 22 a možný překryv práce s TC 226/WG12

3 Komentovaný program jednání (dle bodů agendy)

3.1 Zahájení, revize bodů a rozhodnutí z předchozího jednání

Prezentující: Maarten Peelen (MP)

Zasedání bylo zahájeno v 10:00. Předseda přivítal účastníky a MP, byl schválen program jednání. Stejně jako rozhodnutí z předchozího zasedání a korespondenční rozhodnutí.

Vybrané body k jednání (N3965).

- revize delegovaného aktu k C-ITS, tato revize je vzhledem k odmítnutí aktu EP odložena.
- NEN propaguje „novou“ politiku sdílení norem, jako ETSI ...

Vybrané rozhodnutí z předchozího jednání (N3964)

- Transmodel – přeskočit formální hlasování a rovnou publikovat.
- Vytvoření poradní skupiny na obecná data ITS (LB)
- Zrušení skupiny WG10 MMI

Vybrané rozhodnutí z korespondence mezi jednáními

- Většinou odkazy na normativní reference mimo CEN/ISO

Vybrané rozhodnutí CEN s vlivem na naši komisi

- Koordinační skupina CEN BT (technical board), stýká se několikrát ročně, tam se řeší konflikty.
<https://boss.cen.eu/technicalstructures/pages/...>

Tým na přípravu rozhodnutí opět tvoří Jon Harrod Booth, dále jen JHB a Loic Blaive, dále jen LB.

3.2 Revize prací financovaných Komisí

Prezentující: Maarten Peelen (MP).

MP představil status financovaných akcí z EC. 12 týmů, většina se blíží ke konci.

„Nové“ projektové týmy (SA 2019-04) ITS METR a (SA 2019-05) Public Transport API budou, velmi pravděpodobně, schváleny Komisí. Několik projektů stále v přípravě, nepředložené Komisi k revizi.

3.3 Prezentace pracovních skupin

Prezentaci měly pouze následující aktivní skupiny:

- WG1 elektronický výběr poplatků
- WG3 veřejná doprava
- WG4 dopravní a cestovní informace
- WG7 prostorová data
- WG8 silniční data
- WG15 eSafety
- WG16 Kooperativní ITS
- WG17 Městské ITS

Ostatní skupiny jsou buď zrušeny, nebo pozastaveny, či jejich činnost probíhá pouze na úrovni ISO.

WG 1 Elektronické vybírání poplatků

Prezentující / konvenor: Jesper ENGDAHL (JE)

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

PWI studie ITS-G5 vs LTE-V2X ... pomalý postup, malý zájem = doporučení zrušit položku.

Studie na použití APNR jako prostředku EFC (2592, 2606).

WG 3 Veřejná doprava osob

Prezentující / konvenor: Loic Blaive (LB) / Dominique DESCOLAS (DD) opět nepřítomen

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Podrobná zpráva o činnosti podskupin pracovní skupiny (SG1, SG4 Transmodel, SG5)

Návrh ke zrušení částí 1 až 6 normy TS 13149 (z 2004 nepoužívané)

Debata k nepřítomnosti konvenora, sekretariát to bude řešit formální žádostí k AFNOR.

SG4 Transmodel, práce projektového týmu PT 1711 na datových definicích pro carpooling/sharing a alternativní módy veřejné dopravy. Propojení v NeTex a GOF4F, ITDC, projektem na výrobu ontologie (RDF). Data veřejné dopravy jsou nyní řešena také v rámci PSA vedené itxpt.

WG 4 Dopravní a cestovní informace

Prezentující / konvenor: Paul Burton (PaBu)

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Druhý report skupiny po její reaktivaci.

Report k normě GDD.

WG 7 Prostorová data ITS

Prezentující / konvenor: Loic BLAIVE

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Stále nemáme zastoupení. Už ale řeším s VŠB.

TS 17268 – výměna atributů k silničním datům. Nová položka: TS 22726 – převzít z ISO

Významná spolupráce s projektem TN-ITS.

WG 8 Silniční dopravní data (DATEX)

Prezentující / konvenor: Jon Harrod Booth (JHB)

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Zmiňuje práci na parkovací normě a novou položku „infrastruktura pro energii do vozidel“ zahrnuje jak elektrické, tak i stávající pohonné látky.

Skupina našla chyby v publikovaném dokumentu EN 16157-3, schéma je nefunkční, CEN neumožňuje jednoduché řešení oprav, prakticky odmítá jakékoliv rychlé změny, jediný způsob jak to ovlivnit je přes BT jednotlivých zemí.

WG 15 eSafety (tisňové volání eCall)

Prezentující / konvenor: Bob Williams (BW)

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Připravuje se jednání v listopadu 2019. eCall se začíná používat, problém je, že někteří výrobci vozidel předávají pouze poslední polohu ne 3, jak je potřeba pro určení směru; v původní normě byla povinná pouze 1 souřadnice, to je potřeba změnit. CEF Projekt: aftermarket eCall (sAFE) začne letos.

WG 16 Kooperativní systémy

Prezentující / konvenor: Robert Sykora (RS)

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

RS prezentuje informace z posledního setkání skupiny na Floridě. Od posledního plenárního zasedání neproběhlo žádné jednání skupiny.

RS se ptá, jestli je nějaký rozumný způsob zjednodušení názvů norem a jejich změn. Struktura jména „komise – skupina – položka“ je neskutečně dlouhá.

Report práce projektového tým PT1605 Hans Joachim Fischer (HJF).

WG 17 Městské ITS

Prezentující / konvenor: Knut Evenson (KE)

Dokument: viz databáze domino.unmz.cz

Pracovní skupina převzala nově vytvořenou položku na parkování (pod vedením JHB). Více viz report k mandátu M456.

3.4 Pozastavené / zrušené skupiny

- WG 2 Systémy řízení dopravy nákladů a vozového parku - Skupina zrušena na 58. zasedání.
- WG 5 Řízení dopravy - Činnost skupiny pozastavena.
- WG 6 Management parkování - Činnost skupiny pozastavena.
- WG 9 Vyhrazené spojení krátkého dosahu - Činnost skupiny pozastavena
- WG 10 Rozhraní člověk-stroj - Činnost skupiny pozastavena.
- WG 12 Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Skupina rozpuštěna
- WG 13 Architektura systémů ITS - V CEN zrušena, existuje pouze v ISO
- WG 14 Pokrádežové systémy pro navrácení odcizených vozidel - Činnost skupiny pozastavena.

3.5 Prezentace

Prezentace Trafikverket k akčnímu plánu, věnuje se Open Data, digitalizaci dopravního systému.

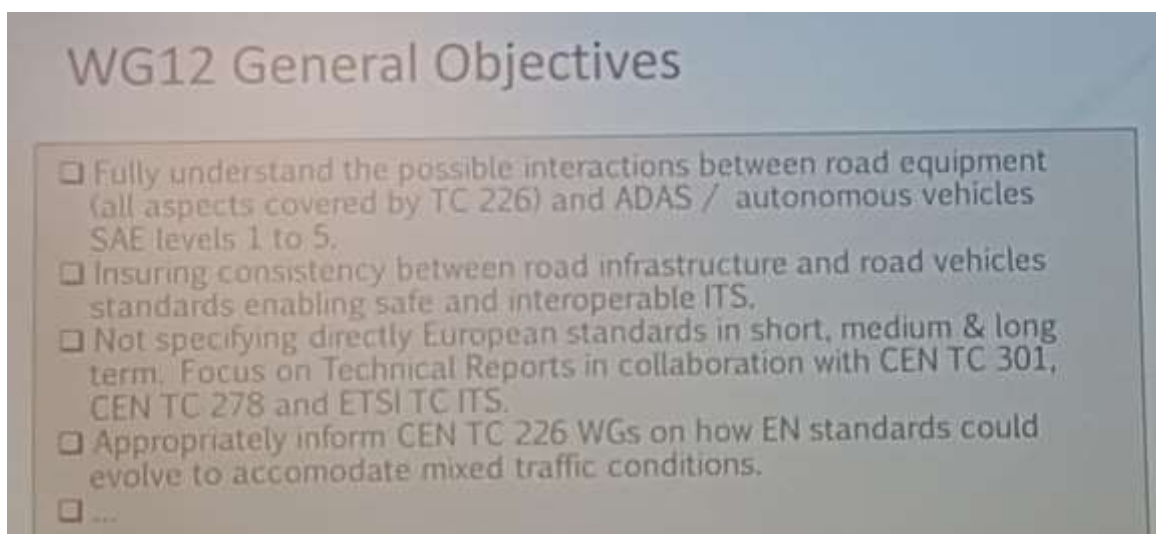
3.6 Report o souvisejících Komisích

ISO TC 204 report (Dick Schnacke)

Report o parkování, o činnosti TC 22. TC 22 vyjádřila ve svých rezolucích potřebu spolupráce, navrhla společné vedení skupiny pro automatické parkování ADAG a vytvoření konzultační skupiny na úrovni ISO pro rozdělování práce mezi TC. DS: tento vývoj je pozitivní.

CEN TC 226 report (Ludovic Simon)

Řeší se propojení pracovních položek komise TC 278 a TC 226, která se zabývá provozem autonomních vozidel a senzorickými systémy. Report připravil Ludovic Simon (LS), náš zástupce v TC 226. Informuje přítomné o práci skupiny TC 226/WG12, jejíž pracovní oblast se potenciálně překrývá s TC 278.

Skupina se chce zaměřit na produkci technických zpráv [TR] v oblasti možné interakce autonomního vozidla a zařízení podél komunikace [RSE] a analýzu již existujících norem. V místě největšího překryvu (digitální mapy) se chce soustředit na analýzu mezer v současných normách s ohledem na identifikované případy užití. JHB komentuje, že překrytí WG12 a TC 278 je větší, než je prezentováno LS, připomíná, že je potřeba se soustředit na koordinaci práce, aby nevznikaly protichůdné standardy. KE navrhuje, že možná cesta dopředu je explicitně stanovit v normách skupiny TC 226/WG12 vymezení vůči doméně TC 278.

3.7 Report Projektových a ad-doc skupin týmů

M456 Městské ITS (Knut Evensen)

M546 mandát byl prodloužen, bude prodloužen tak dlouho, dokud budou „živé“ projekty.

KE shrnuje status jednotlivých projektových týmů. (viz zpráva z Delft)

M338 EETS (Jesper Enghdal)

Stručná prezentace stavu práce odvedené projektovými týmy. Vklady do ICT rolling plan 2020, zejména pokračování DSRC a zavádění APNR.

Legislativa a úprava norem k vydání změněné směrnice k EETS je řešena v rámci PT142. Vytvářejí novou položku CEN/TR s popisem legislativy a relevantních norem EETS.

Poradní skupina (Loic Blaive)

LB prezentuje práci poradní skupiny na ITS data objekty. Zatím se nic neudělalo, pouze formální ustanovení.

Koordinační skupina ITSG (Hans Nobe)

Řeší koordinaci při vývoji norem s ETSI při projektu C-Roads. JE komentuje, že opět chybí z koordinační skupiny nějaké konkrétní závěry a zápisy, o které by se dalo opřít. RS dodává, že právě tato jednání jsou vhodná pro rozdělování práce mezi SDO a že by bylo dobré před komisaři připomenout, že ETSI překračuje vymezené pracovní oblasti a nárokuje si položky, které patří do domény TC 278.

3.8 Strategické záležitosti / další / diskuse

V této části popisují vyhrazené prezentace či zajímavé diskuse, které nejsou vázány na konkrétní pracovní skupinu.

ICT-rolling plan 2020 a nové požadavky na standardizaci (diskuse)

MP otevřel diskusi k ICT plánu s tím, že se jedná o zásadní dokument; stanovuje to, co se bude ve standardizaci „dít“ a co ne. Nejsou k němu žádné připomínky.

BW: výrobci vozidel si nárokují právo na data generovaná vozidlem. Tato situace není akceptovatelná, data patří uživatelům a TC 278 by měla mít potenciálně přístup k těmto datům (nepatří výhradně do TC 22).

JHB informuje ostatní, že se na zasedání ISO v Singapore pokusí skupina vedená zástupci Číny a Japonska založit novou WG na parkování. Dick Scnacke (DS) komentuje, že tento vývoj není pravděpodobný.

Nepřístupnost editovatelných verzí vydaných dokumentů (diskuse)

Nedostupnost základních editovatelných dokumentů norem způsobuje problémy při jejich úpravách, revizích. Většinou jsou problémy se ztracenými křížovými odkazy, případně ztracení jejich vazby na seznam literatury. K diskusi se připojuje Robert Williams (BW) a Robert Sykora (RS) se stejnou zkušeností. MP odpovídá; dokumenty jsou dostupné prostřednictvím MP. RS říká, že jsou rozdíly mezi dokumenty v pdf a doc... MP připomíná, že CEN připravuje nástroj na přípravu a editaci standardů, a že nyní je možné se zúčastnit pilotního provozu. JHB připomíná, že nástroj zatím nepodporuje import téměř hotových textů, což je případ norem pro dopravní informace DATEX, TPEG atp.; bez této funkce je práce s nástrojem ztráta času.

Organizace zasedání TC278 (Jon Harrod Booth, diskuse)

JHB řeší vyšší využití on-line jednání místo fyzické přítomnosti. RS přidává své zkušenosti, on-line nesplnilo jeho očekávání, lidé mizí z jednání, nejsou připraveni, jednání online je složitější. JE: online je

OK, používá jej, ale pokud to má být efektivní, je zapotřebí méně než 10 lidí, konkrétní úkol a krátké jednání. BW: on-line jednání by nemělo být delší než 1 hodina a soustředit se na 1-2 úkoly, dle dobré praxe z Accenture, klidně několik za sebou.

DS: z pozice jednání ISO je to neřešitelné, s ohledem na množství lidí. Již dříve předkládal návrh na pouze 1 fyzické jednání, těší se na případné poznatky. JE dodává, že se nesmíme soustředit pouze na formu jednání, ale i na obsah.

Parkovací standard (Jon Harrod Booth)

Specifikace parkovacích dat pro organizaci APDS (Aliance for Parking data standards) se vyvinula v návrh nové normy na parkování v ISO. Prezentuje JHB, organizace potřebuje nový model respektující nový přístup k parkování a hlavně k jeho rezervaci a k integraci více poskytovatelů parkování.

Parkovací normy DATEX a NeTEX = obě v Rozhodnutích (2015/962, 2017/1926) a nekompatibilní, provozovatel parkoviště by musel poskytovat informace v obou formátech? Pokusy o harmonizaci hlavních elementů (HARP) mezi DATEX a Transmodel/NeTEX.

Nová norma: 35 expertů (14 NSB), první report 4/2020.

C-ROADS report (Hans Nobe)

Prezentace na obecné téma C-ROADS. Otevřena celkem rozsáhlá diskuse. KE, HJS, JE upozorňují na důležitost volby vhodné, evropské technologie, LTE-V2X versus ITS-G5.

4 Revize stavu informačních webů komise

4.1 České odkazy

- Konsolidovaný web projektu standard: <https://www.standardland.cz>

- Modul 1: Extract www.silmos.cz/standard/extracts_list.php?lang=en
- Modul 2: Standard www.silmos.cz/standard
- Modul 3: ITSterminology www.ITSterminology.org
- Slovník dopravy: <http://slovníkdopravy.cz>
- Přístup k dokumentům CEN na UNMZ <http://domino.cni.cz:80>

4.2 Zahraniční odkazy

- Přístup k dokumentům (a informace o stavu hlasování) CEN <https://projex.cen.eu>
- Web na organizaci setkání CEN a ISO <https://sd.iso.org/meetings/>, <https://sd.cen.eu/meetings/>
- Přístup do LiveLinku: <http://cen.iso.org/livelink/livelink> (<https://login.cen.eu/>)
- Prohlížení norem a terminologie <https://www.iso.org/obp/ui/#search>
- Web komise CEN TC278 <http://tc278.eu>
- ETSI portál <https://portal.etsi.org/tb.aspx?tbid=702&SubTB=702,707,708,709,710,711>
- Web s terminologií pro EFC a EETS <http://www.nb-eets.eu/glossary/>
- Web skupiny Městské ITS (studie a dokumenty) <https://www.urbanits.eu>

5 Závěr a seznam relevantních dokumentů a odkazů

Další termíny zasedání jsou:

- Březen 2020 (CY)

5.1 Dokumenty z jednání

Dokumenty z jednání by měly být přístupné prostřednictvím databáze domino.